

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 88

Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden esittely vammaisneuvostolle

543/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Kaisa Taimi, PALVELUJOHTAJA, kaisa.taimi@pirha.fi

Omaishoidon tuen järjestämisestä säädetään laissa omaishoidon tuesta (937/2005). Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoitamista omaisen tai muun läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidon tuki on harkinnanvarainen sosiaalipalvelu, jota hyvinvointialue järjestää sitä varten varaamiensa määrärahojen rajoissa.

Hyvinvointialueen omaishoidon tuen myöntämisen perusteet hyväksyttiin aluehallituksessa 24.10.2022 § 251. Kaikkien omaishoidon tukea saavien asiakkaiden palveluntarve on arvioitu uudelleen hyväksyttyjen myöntämisperusteiden mukaisesti vuosien 2023-2025 aikana.

Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden päivittämiselle on tullut tarve, koska käsitteet ja termistöt ovat muuttuneet mm. lainsäädännössä. Lisäksi on tunnistettu tarve myöntämisperusteiden tekstien ja rakenteen selkiyttämiseksi. Varsinaisiin omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin ei esitetä tehtäväksi muutoksia, joten tekstiin tehdyt muutokset eivät edellytä nykyisten omaishoidon tuen asiakkaiden uudelleenarviointia.

Lainsäädännön muutosten vuoksi omaishoidon tuen myöntämisperusteista on poistettu palveluasumisen, tehostetun palveluasumisen ja lyhytaikaisen hoivan termit. Nämä on korvattu lain mukaisesti ympärivuorokautisen palveluasumisen ja lyhytaikaisen huolenpidon käsitteillä. Myöntämisperusteista on lisäksi poistettu maininta vuorotteluvapaasta, koska lakimuutoksen vuoksi vuorotteluvapaa on lakkautettu 1.8.2024 alkaen.

Myöntämisperusteissa on aikaisemmin käytetty termiä hoitoisuusluokka. Tämä termi on muutettavaksi hoitopalkkioluokaksi, joka on lainsäädännön mukainen käsite. Lisäksi tekstiä on muutettu luettavammaksi ja yhdistelty samansisältöisiä kappaleita, jotta asiakirja on saatu selkeämmäksi, ymmärrettäväksi ja tiiviimmäksi. Muutosten myötä termistö on yhtenäinen omaishoidon tuen toimintaohjeiden kanssa.

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 24 jätettiin valtuustoaloite omaishoitajien aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi ja kehittämiseksi. Valtuustoaloitteesta nostettiin esille myös omaishoitajan ansiotyön mahdollistaminen. Nyt päivitettävissä omaishoidon tuen myöntämisperusteissa on huomioitu ansiotyön mahdollisuus kaikissa hoitopalkkioluokissa. Omaishoitajana toimiminen ei ole este ansiotyölle, mikäli hoidettavan hoito on järjestetty eikä työssäkäynti ole ristiriidassa muiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

myöntämisen perusteiden kanssa.

Oheismateriaalina luonnos omaishoidon tuen myöntämisen perusteista.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi esittelyn omaishoidon tuen myöntämisperusteista ja
2. antaa mahdolliset huomionsa myöntämisperusteista.

Kokouskäsittely

Asiantuntijana kuultiin palvelupäällikkö Marita Pitkästä.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi esittelyn omaishoidon tuen myöntämisperusteista ja
2. antaa mahdolliset huomionsa myöntämisperusteista tässä kokouksessa:
 - "Omaishoidon tuen myöntäminen lasten kohdalla toteutuu pääsääntöisesti alimman hoitopalkkioluokan mukaan" silloin, kun lapsi on ulkopuolisten palveluiden piirissä (esimerkiksi varhaiskasvatuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan tai vastaavien palvelut), joka on syrjivää, eikä yhdenvertaisuus toteudu. Vammaisneuvosto näkee, että peruste on joko suoraan tai välillisesti vammaisia henkilöitä syrjivää. Lapsi voi olla varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa tai peruskouluun liittyvässä toiminnassa (aamu- ja iltapäivätoiminta) pedagogisista syistä, muista perheen sosiaalisista tilanteista tai vastaavasta asiasta. Mikäli asia etenee esitetyllä tavalla, neuvosto tulee tekemään ilmoituksen yhdenvertaisuusvaltuutetulle asiaan liittyvän suoran tai välillisen syrjinnän arvioimiseksi.
 - vammaisuus ei automaattisesti ole este omaishoitajuudelle. Omaishoidontuen myöntämisen esteenä ei tule olla se, että jos esimerkiksi perheessä lasta hoitaa myös joku muu perheenjäsen, jolla voi olla jokin vamma tai esimerkiksi hoidettavan puoliso on fyysinen vamma, josta huolimatta hän voi osallistua omaishoitajuuden toteuttamiseen esimerkiksi toiminnanohjeistuksella, vaikkei kykenisi fyysisesti hoitamaan.
3. että vammaisneuvosto antaa virallisen lausunnon omaishoidon tuen myöntämisperusteista kokouksessaan 10.12.2025.

Tiedoksi

Tuula Jutila, Kaisa Taimi, Marita Pitkänen, Anni Vainionpää, aluehallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 21.11.2025

Otteen oikeaksi todistaa

Tampereella
21.11.2025

Ilina Toivonen
HALLINTOASSISTENTTI

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 21.11.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§88

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).